

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)

รหัสวิชา ศ๒๑๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เรื่อง รู้จักเพลงสามเสียงไพเราะ

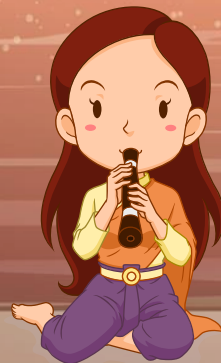
ครูผู้สอน   ครูจักรพันธ์   สุวรรณเกิด

ครูชมพูนุท   ภู่อสกุล

เรื่อง

รู้จักเพลงสามเสียงไพเราะ

หลังจากชมวิดีโอ
นักเรียนคิดว่าอะไรคือจุดเด่น
ของการขับร้องเพลงไทย

เพลงพญาโศก

โอ้วันใดมิได้พบประสบพักตร์
ราวหัวอกจะหักเสียให้ได้
ความอรุณน้ำตาก็ตกใน
กลายเป็นไฟเผาร้อนรอนชีวี

พญาราชวังสัน
พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

**นักเรียนคิดว่าอะไรคือจุดเด่น
ของการขับร้องเพลงไทย**

เรื่อง รู้จักเพลงสามเสียงไพเราะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกที่มาของเพลงสามเสียงไพเราะ
ได้อย่างถูกต้อง

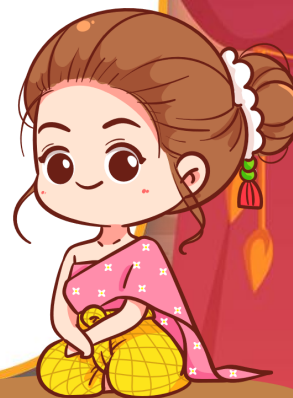

เรื่อง รู้จักเพลงสามเสียงไพเราะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการขับร้องเพลงไทย
เบื้องต้นได้

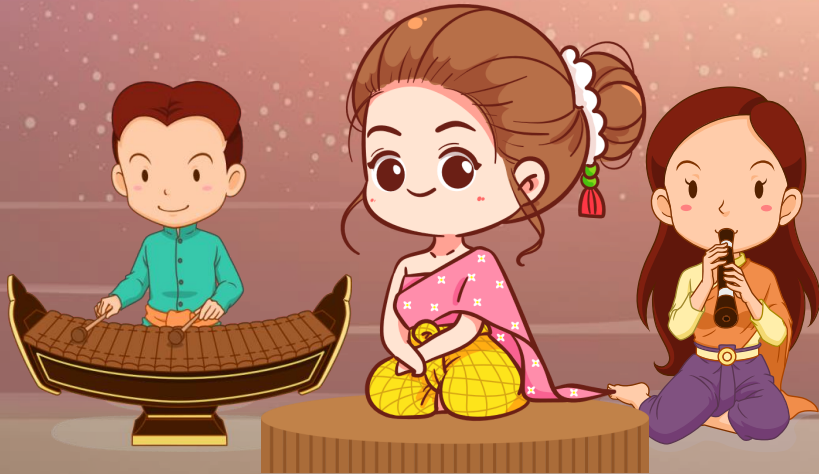
การขับร้องเพลงไทย

การขับร้อง หมายถึง ศิลปะการใช้เสียงร้อง ถ่ายทอดความรู้สึกหรืออารมณ์ที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ ถ้อยคำบรรยายหรือพรรณานื่อหาสาระ ที่ต้องการ บอกให้ผู้อื่นได้รับรู้เรียกว่า “เนื้อร้อง”

องค์ประกอบ

การขับร้องเพลงไทย

๑. ทำนอง

๒. คำร้อง

๓. จังหวะ

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๑. ทำนอง

สำหรับการขับร้องเพลงไทย สิ่งที่ทำทำนองให้เกิดระดับเสียงสูง – ต่ำ ก็คือการเอื้อน วิธีการเอื้อนตอนแรกของเพลงไทยนั้น มีหลายเสียงด้วยกันแต่ที่เป็นพื้นฐานได้แก่

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๑. ทำนอง

เสียงเออ   เสียงเอย   เสียงอีอ   เสียงอี   เสียงเอ๋ย
เสียงเออะ   เสียงเฮอ   เสียงฮือ   เสียงฮี   เสียงหือ
เสียงเอิงเงอ   เสียงเอิงเงย   เป็นต้น

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๒. คำร้อง

คำร้องของเพลงไทยมีแหล่งที่มา ๒ แหล่ง
คือจากวรรณคดีของไทย และบทประพันธ์
ที่แต่งขึ้นเฉพาะ เป็นบทร้อง

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๒. คำร้อง

คำประพันธ์ที่ใช้ในการขับร้องเป็นคำประพันธ์
ประเภทกลอนสุภาพ กลอนแปด กลอนบทละคร
โคลง กาพย์

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๒. คำร้อง

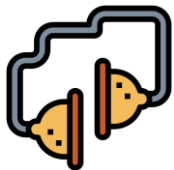
ซึ่งผู้ขับร้องจะต้องเข้าใจเนื้อหาของบทร้อง
ออกเสียงให้ชัดเจนและแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง
ตามบทประพันธ์นั้น

องค์ประกอบการขับร้องเพลงไทย

๓. จังหวะ

เป็นส่วนที่กำหนดทำนองของเพลงให้มีสัดส่วนที่ถูกต้อง ผู้ขับร้องจะต้องขับร้องให้ตรงจังหวะ รู้ลักษณะของจังหวะเพลง ที่ขับร้องว่าเพลงใดต้องร้องช้า เพลงใดต้องร้องเร็ว และมีจังหวะ พื้นฐานในใจ

หลักการขับร้องเพลงไทย

๑. การนั่ง

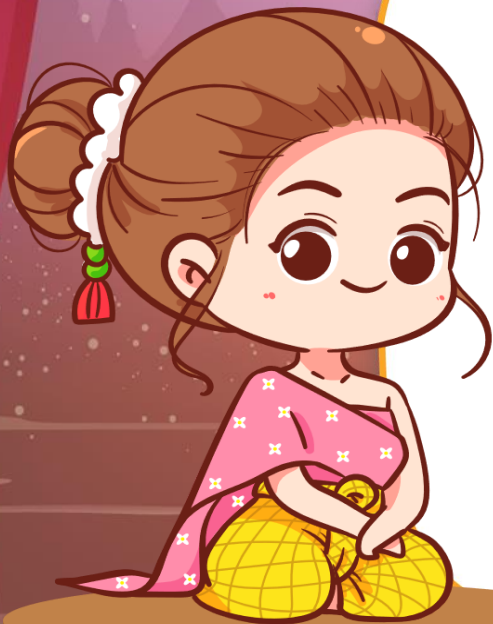
นั่งพับเพียบ ลำตัวตั้งตรง
หน้าตรง ไม่ก้มหน้าหรือ
เหลียวหลัง

๒. พลังเสียง

ต้องเปล่งเสียงให้เต็มเสียง

๓. การหายใจ

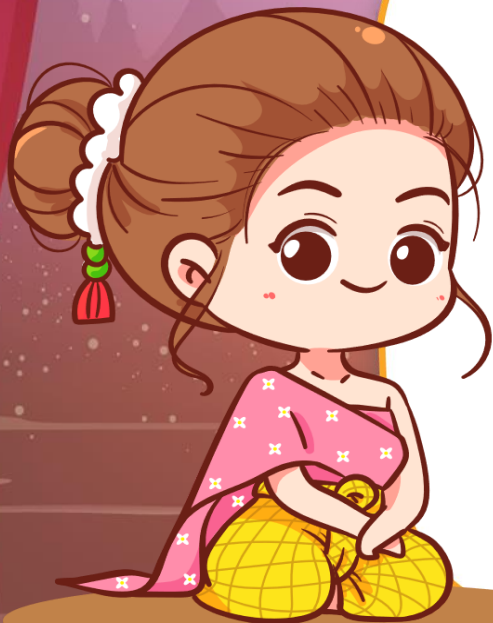
ต้องผ่อนคลายหายใจให้ถูกจังหวะ
ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง

๔. จังหวะ

ผู้ขับร้องต้องมีจังหวะมั่นคง
ถูกต้อง ไม่ร้องคร่อมจังหวะ

๕. อักขระดี

เปล่งเสียงถ้อยคำให้ถูกต้อง
ออกเสียง ร ล ให้ชัดเจน

๒. เสียงเอื้อน

เป็นสัญลักษณ์ของเพลงไทย
ต้องร้องออกมาอย่างอ่อนหวาน

๗. อารมณ์เพลง

เป็นสิ่งสำคัญต้องใส่อารมณ์เพลง
ให้ถูกต้องตามเนื้อร้อง

ที่มาและความสำคัญของเพลง

เพลงสามเสียงไพเราะ

ประพันธ์โดย ครูสุรางค์ ดุริยพันธุ์ (ศิลปินแห่งชาติ)

เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เริ่มต้นเรียนขับร้องเพลงไทย
ได้ฝึกการเอื้อนสามเสียง ซึ่งเป็นการเอื้อนพื้นฐานที่มีความสำคัญ
ในการเรียนขับร้องเพลงไทย

ที่มาและความสำคัญของเพลง

เพลงสามเสียงไพเราะ

จะสามารถต่อยอดในการเรียนขับร้องในชั้นที่สูงขึ้น
ได้เป็นอย่างดี และจะทำให้การขับร้องมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น

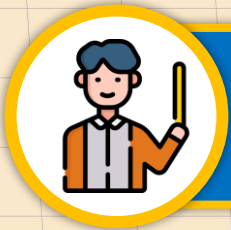

เนื้อร้อง เพลงสามเสียงไพเราะ

ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
รู้แล้วจดจำฝังใจ รู้แล้วจดจำฝังใจ
เฮ้อเออเอ๋อ ฮือฮือฮือ
เฮ้อเออเอ๋อ ฮือฮือฮือ
ฮือฮือฮือ

ฟังเสนาะเพราะรู้ร้องเสียงเอื้อน
ร้องเสียงเอื้อนให้ไพเราะเพราะพริ้งเอย
เอ๋อเฮ้อเออ ฮือฮือฮือ
เอ๋อเฮ้อเออ ฮือฮือฮือ
สื่อเสียงสำคัญ

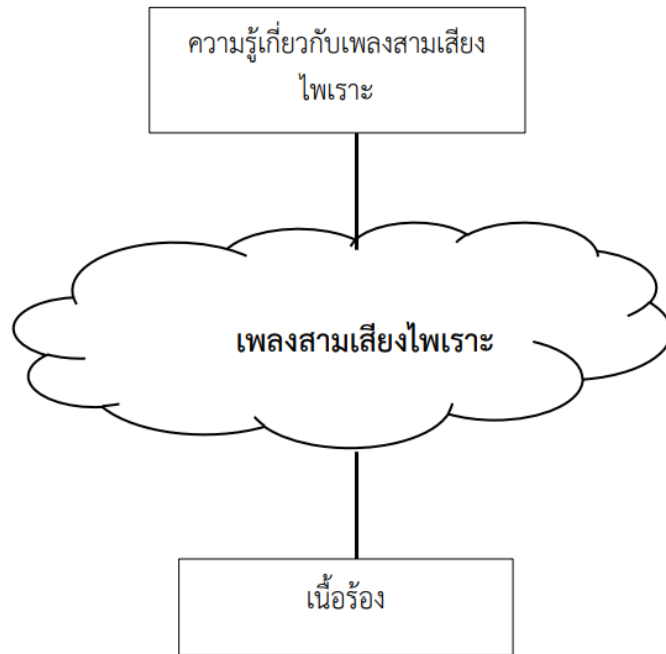

กิจกรรม เรื่อง รู้จักเพลงสามเสียงไพเราะ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับเพลงสามเสียงไพเราะ เป็นแผนผังความคิด พร้อมใส่ภาพประกอบตกแต่งให้สวยงาม ภายใน ๑ หน้ากระดาษ

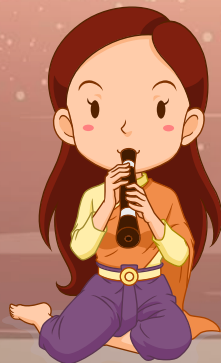

สรุป

องค์ประกอบ

การขับร้องเพลงไทย

๑. ทำนอง

๒. คำร้อง

๓. จังหวะ

สรุป

เพลงสามเสียงไพเราะ

ร้องเพลงไทยให้ฟังไพเราะ
รู้แล้วจดจำฝังใจ รู้แล้วจดจำฝังใจ
เฮ้อเออเอ๋อ ฮือฮือฮือ
เฮ้อเออเอ๋อ ฮือฮือฮือ
ฮือฮือฮือ

ฟังเสนาะเพราะรู้ร้องเสียงเอื้อน
ร้องเสียงเอื้อนให้ไพเราะเพราะพริ้งเอย
เอ๋อเฮ้อเออ ฮือฮือฮือ
เอ๋อเฮ้อเออ ฮือฮือฮือ
สื่อเสียงสำคัญ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ร้องเพลงสามเสียงไพเราะ ๑

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

